

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 144 | 20-26 Mart 2023

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 77 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

22 Mart: Antalya savcıları, sol görüşlü terör gruplarıyla bağlantılı olduğu için tutuklu bulunan kişilere finansal yardım yaptıkları gerekçesiyle 21 kişi hakkında gözaltı kararı verdi.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

20 Mart: Kocaeli'de polis, Nevruz kutlamalarına katılmalarının ardından iki kişiyi gözaltına aldı.

21 Mart: Diyarbakır'da polis Nevruz kutlamalarına katılan 160 kişiyi gözaltına aldı.

23 Mart: İstanbul'daki bir mahkeme, Mayıs 2022'deki bir gösteri nedeniyle yargılanan barış aktivisti Hanife Yıldız'ın beraatına hükmetti.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

20 Mart: Geçtiğimiz hafta 16 Mart günü gözaltına alınan gazeteci Hamdullah Bayram çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

20 Mart: Hatay'da hükümet yetkilileri haber takibi yapan üç Yunan gazetecinin malzemelerine el koydu ve malzemeleri tahrip edilmiş halde iade etti.

20 Mart: İstanbul savcıları, bir haberde "Kürdistan" kelimesini kullandığı gerekçesiyle gazeteci Mehmet Ali Erdoğan hakkında soruşturma başlattı. Soruşturma kapsamında Erdoğan ifadeye çağırıldı.

20 Mart: Rize'deki bir mahkeme, internetteki haber sansürü vakalarını takip eden ve raporlayan Engelliweb adlı platforma erişim engeli getirdi.

20 Mart: İstanbul'daki bir mahkeme, yazar Yavuz Ekinci tarafından yayımlanan bir kitap hakkında terör örgütü propagandası içerdiği gerekçesiyle dağıtım yasağı getirdi. Karar çerçevesinde kitabın piyasadaki nüshalarının da toplatılması söz konusu.

21 Mart: İzmir'de bir mahkeme, iktidar partisi üyesi Doğan Çelik'in adının karıştığı rüşvet ve dolandırıcılık iddialarına ilişkin dört habere erişim engeli getirdi.

21 Mart: İstanbul'da bir mahkeme, bir ilçe kaymakamının kardeşinin mafya ile bağları nedeniyle görev yerinin

değiştirildiği iddialarına ilişkin üç habere erişim engeli getirdi.

22 Mart: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), hükümete muhalif kanallar Halk TV, Show TV ve Fox TV'ye yayın içerikleri nedeniyle para ve geçici yayın durdurma cezaları verdi.

23 Mart: Geçtiğimiz ay içerisinde Kürt medyasına ait veya sol görüşlü altı web sayfasına mahkemeler tarafından erişim engeli getirildiği raporlandı.

24 Mart: İstanbul savcılığı, 2021 yılında onur yürüyüşü hakkında haber takibi yaparken polis tarafından şiddet kullanılarak gözaltına alınan gazeteci Bülent Kılıç hakkında polis görevlilerine hakaret ettiği suçlamasıyla iddianame hazırladı. Savcılar, aynı olaydaki polis şiddetine ilişkin olarak soruşturma başlatmayı reddetti.

24 Mart: İstanbul'da bir mahkeme, iktidar partisine yakın bir siyasi partinin aşırı gruplarla bağlantılı olduğu iddialarına ilişkin iki habere erişim engeli getirdi.

25 Mart: Yazar Cemil Kılıç, İstanbul'daki evinin önünde kimliği bilinmeyen kişilerin saldırısına uğradı.

SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ

21 Mart: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), KHK ile görevden ihraç edilmelerinin ardından pasaportları iptal edilen akademisyenler Alphan Telek, Edgar Şar ve Zeynep Kıvılcım'ın haklarının ihlal edildiğine hükmetti.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

24 Mart: İstanbul savcılığı, 2021 yılında onur yürüyüşü hakkında haber takibi yaparken polis tarafından şiddet kullanılarak gözaltına alınan gazeteci Bülent Kılıç hakkında polis görevlilerine hakaret ettiği suçlamasıyla iddianame hazırladı. Savcılar, aynı olaydaki polis şiddetine ilişkin olarak soruşturma başlatmayı reddetti.

KÜRT AZINLIK

20 Mart: Bursa'da polis HDP il yöneticilerinden Mehmet Dilek'i gözaltına aldı. Dilek aynı gün serbest bırakıldı.

20 Mart: Kocaeli'de polis, Nevruz kutlamalarına katılmalarının ardından iki kişiyi gözaltına aldı.

21 Mart: Diyarbakır'da polis Nevruz kutlamalarına katılan 160 kişiyi gözaltına aldı.

22 Mart: Diyarbakır barosu, ildeki Nevruz kutlamaları sırasında 14 yaşındaki bir Kürt gencine işkence ettikleri iddia edilen polis memurları hakkında suç duyurusunda bulundu.

22 Mart: İzmir'de polis, aralarında HDP yöneticisi İdil Uğurlu'nun da bulunduğu yedi kişiyi gözaltına aldı.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

26 Mart: Iğdır'daki bir göçmen geri gönderme merkezinde tutulan 18 yaşındaki bir kadının, 6 Mart günü aynı merkezde kalan dört göçmenin tecavüzüne uğradığı suçlamasıyla şikayette bulunduğu, buna rağmen yetkili makamların herhangi bir işlem yapmadığı ve kadının saldırıyı gerçekleştirdiği iddia edilen kişilerle aynı merkezde tutulmaya devam ettiği duyuruldu.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

22 Mart: Diyarbakır barosu, ildeki Nevruz kutlamaları sırasında 14 yaşındaki bir Kürt gencine işkence ettikleri iddia edilen polis memurları hakkında suç duyurusunda bulundu.

24 Mart: Erzurum'da polis, tartışmaya girdiği Nuri Bayraktar adlı sokak satıcısı ile iki oğluna fiziksel saldırıda bulundu.

24 Mart: İstanbul savcılığı, 2021 yılında onur yürüyüşü hakkında haber takibi yaparken polis tarafından şiddet kullanılarak gözaltına alınan gazeteci Bülent Kılıç hakkında polis görevlilerine hakaret ettiği suçlamasıyla iddianame hazırladı. Savcılar, aynı olaydaki polis şiddetine ilişkin olarak soruşturma başlatmayı reddetti.

25 Mart: İzmir'de polis, gözaltındaki üç kişiyle buluşmak üzere karakola gelen avukatlara fiziksel saldırıda bulundu.

SINIR ÖTESİ KÖTÜ MUAMELE

21 Mart: Kuzey Suriye'de Türkiye destekli silahlı gruplar tarafından Nevruz kutlayan bir Kürt aileye ateş açıldığı ve bunun sonucunda en az dört kişinin hayatını kaybettiği iddia edildi.